

ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

вул. Арсенальна, 9/11 м. Київ 01011

тел. (044) 254-56-73, факс 254-43-93

e-mail: inform@dkrp.gov.ua

Від _____ № _____

**Листопадівська сільська рада
Новомиргородського району
Кіровоградської області**

вул. Соборна, 47, с. Листопадове,
Новомиргородський район,
Кіровоградська область, 27240

*Пропозиції щодо удосконалення
проектів регуляторних актів*

Державна регуляторна служба України відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (далі – Закон) та постанови Кабінету Міністрів України від 23.09.2014 № 634 «Про порядок підготовки пропозицій щодо удосконалення проектів регуляторних актів, які розробляються органами місцевого самоврядування» розглянула проекти рішень Листопадівської сільської ради Новомиргородського району Кіровоградської області «Про встановлення ставок земельного податку, пільг з його сплати та розміру орендної плати на 2018 рік» (Проект 1), «Про встановлення податку на нерухоме майно по Листопадівській сільській раді на 2018 рік» (Проект 2), «Про встановлення транспортного податку на території Листопадівської сільської ради на 2018 рік» (Проект 3), «Про затвердження ставок єдиного податку для першої та другої групи фізичних осіб - підприємців на 2018 рік» (Проект 4) (далі - проекти рішень) та документи, що надані до них листом Листопадівської сільської ради Новомиргородського району Кіровоградської області від 31.05.2017 № 97.

За результатами проведеного аналізу проектів рішень, експертних висновків постійної комісії Листопадівської сільської ради з питань депутатської діяльності, державної регуляторної політики, депутатської етики та контролю за дотриманням вимог конфлікту інтересів, земельних відносин щодо їх регуляторного впливу та аналізів регуляторного впливу до проектів рішень на відповідність вимогам статті 4 Закону встановлено наступне.

Щодо Проектів 1 – 4

Проектами 1-4 на території Листопадівської сільської ради встановлюються ставки місцевих податків, передбачених статтею 10

Податкового кодексу України (далі – ПКУ), визначаються їх обов'язкові елементи.

Пунктами 10.2 та 10.3 статті 10 ПКУ встановлено, місцеві ради в межах повноважень, визначених ПКУ, та відповідно до його вимог, обов'язково установлюють єдиний податок і податок на майно (в частині транспортного податку та плати за землю), а також вирішують питання щодо встановлення податку на майно в частині податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, збору за місця для паркування транспортних засобів, туристичного збору.

Згідно з пунктом 12.3 статті 12 ПКУ сільські ради в межах своїх повноважень приймають рішення про встановлення місцевих податків та зборів. Їх встановлення здійснюється у порядку, визначеному ПКУ.

Підпунктом 12.3.2. пункту 12.3 статті 12 ПКУ встановлено, що при прийнятті рішення про встановлення місцевих податків та зборів обов'язково визначаються об'єкт оподаткування, платник податків і зборів, розмір ставки, податковий період та інші обов'язкові елементи, визначенні статтею 7 ПКУ, з дотриманням критеріїв, встановлених розділом XII ПКУ для відповідного місцевого податку чи збору.

Натомість, у проектах рішень відсутні окремі обов'язкові елементи, наприклад, строк та порядок подання звітності про обчислення і сплату податку інші, що не узгоджується з наведеними вимогами ПКУ.

У зв'язку з чим, пропонуємо у проектах рішень визначити всі обов'язкові елементи податку або зробити посилання на конкретні положення ПКУ (абзаци, пункти, частини, статті та розділи), якими вони встановлені.

Назви Проектів 1 та 4 потребують редакційних правок в частині доповнення назвою сільської ради, на території якої встановлюються відповідні місцеві податки.

Щодо Проекту 1

Проектом 1 встановлюються ставки земельного податку та орендної плати на території Листопадівської сільської ради.

1. Пунктами 5-7 Проекту 1 встановлюється розмір орендної плати за земельні ділянки різного призначення.

Відповідно до пункту 288.1 статті 288 ПКУ підставою для нарахування орендної плати за земельну ділянку є договір оренди такої земельної ділянки.

Органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування, які укладають договори оренди землі, повинні до 1 лютого подавати контролюючому органу за місцезнаходженням земельної ділянки переліки орендарів, з якими укладено договори оренди землі на поточний рік, та інформувати відповідний контролюючий орган про укладення нових, внесення змін до існуючих договорів оренди землі та їх розірвання до 1 числа місяця, що настає за місяцем, у якому відбулися зазначені зміни.

Згідно з вимогами пункту 288.4 цієї ж статті розмір та умови внесення орендної плати встановлюються у договорі оренди між орендодавцем

(власником) і орендарем. При цьому, пунктом 288.5 статті 288 ПКУ визначаються межі розміру річної суми платежу з орендної плати.

Отже, пропонуємо виключити з Проекту 3 пункти 5, 6, 7.

2. Пунктом 1 проекту рішення встановлюється по Листопадівській сільській раді на 2018 рік ставки податку за один гектар сільськогосподарських угідь (незалежно від місцезнаходження) у відсотках від їх нормативної грошової оцінки у таких розмірах:

1. для ріллі, сіножатей та пасовищ - 0,1%;
2. для багаторічних насаджень - 0,03% ;
3. за землі під будівлями і спорудами - 0,03%;
4. за землі комерційного призначення - 3%;
5. за землі громадського призначення - 0,1%;
6. за землі житлової забудови - 0,03%;
7. за землі технічної інфраструктури - 4%;
8. за землі для ведення товарного сільськогосподарського виробництва - 0,5%.

Водночас, пунктом 3 Проекту 1 визначено, що ставка податку за земельні ділянки, нормативну грошову оцінку яких проведено (незалежно від місцезнаходження) встановлюється у розмірі не більше 1 відсотка від їх нормативної грошової оцінки, за винятком земельних ділянок - сільськогосподарських угідь (незалежно від місцезнаходження).

Таким чином, Проектом 1 встановлюються, як фіксовані ставки податку, так і межі для цього податку, що не відповідає вимогам ПКУ та є неоднозначним для трактування особами, які будуть виконувати або впроваджувати вимоги цього акта.

Отже, пропонуємо з Проекту 1 пункт 3 виключити, залишивши в ньому лише фіксовані ставки податку залежно від типу використання земельних ділянок.

Відповідно до пункту 274.1 статті 274 ПКУ **ставка податку за земельні ділянки, нормативну грошову оцінку яких проведено, встановлюється у розмірі не більше 3 відсотків від їх нормативної грошової оцінки, для земель загального користування - не більше 1 відсотка від їх нормативної грошової оцінки, а для сільськогосподарських угідь - не менше 0,3 відсотка та не більше 1 відсотка від їх нормативної грошової оцінки.**

Таким чином, встановлення ставок для ріллі, сіножатей та пасовищ, багаторічних насаджень, що відносяться до сільськогосподарських угідь (*підпункт а) пункту 2 статті 22 Земельного кодексу України*) у розмірі менше 0,3 % від їх нормативної грошової оцінки не відповідає вимогам ПКУ.

Крім того, Земельним кодексом України не визначено категорії земель «землі комерційного призначення».

Натомість відповідно до пункту 274.2 статті 274 ПКУ ставка податку встановлюється у розмірі не більше 12 відсотків від їх нормативної грошової оцінки за земельні ділянки, які перебувають у постійному користуванні суб'єктів господарювання (крім державної та комунальної форми власності).

Зазначена норма визначена пунктом 8 проекту рішення.

Враховуючи вищезазначене з метою приведення Проекту 1 до вимог ПКУ пропонуємо по-перше, встановити фіксовані розміри ставок земельного податку за сільськогосподарські угіддя з дотриманням меж встановлених пунктом 274.1 статті 274 ПКУ; по-друге, виключити підпункт 1.4 з пункту 1 Проекту 1.

Також звертаємо увагу, що відповідно до підпункту 14.1.130 пункту 14.1 статті 14 ПКУ одиниця площі оподатковуваної земельної ділянки:

- у межах населеного пункту - 1 (один) метр квадратний (кв. метр);
- за межами населеного пункту - 1 (один) гектар (га).

У зв'язку із зазначеним, пропонуємо у Проекті 1 уточнити місцезнаходження земельних ділянок, для яких визначаються ставки земельного податку, та при встановленні ставок, що поширюються на населені пункти, дотримати вимоги підпункту 14.1.130 пункту 14.1 статті 14 ПКУ.

Щодо Проекту 2

Проектом 2 встановлюється на території Листопадівської сільської ради податок з об'єктів житлової та нежитлової нерухомості, що перебувають у власності фізичних та юридичних осіб, серед яких будівлі промислові та склади (ставка податку 0,5 % та 1 % від мінімальної заробітної плати для фізичних та юридичних осіб відповідно).

Водночас, відповідно до абзацу є) підпункту 266.2.2 пункту 266.2 статті 266 ПКУ будівлі промисловості, зокрема виробничі корпуси, цехи, складські приміщення промислових підприємств не є об'єктами оподаткування.

Отже, пропонуємо виключити будівлі промислові та склади з об'єктів оподаткування.

Щодо Проекту 3

Проект 3 відповідно до вимог статті 1 не містить норм регуляторного характеру, а його прийняття не потребує реалізації передбачених цим Законом процедур.

Додатково зазначаємо, що відповідно до підпункту 267.2.1 пункту 267.1 статті 267 ПКУ об'єктом оподаткування є легкові автомобілі, з року випуску яких минуло не більше п'яти років (включно) та **середньоринкова вартість яких становить понад 375 розмірів мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня податкового (звітного) року.**

Натомість, пунктом 1 Проекту 3 встановлюється та вводиться в дію з 01.01.2018 року на території Листопадівської сільської ради транспортний податок у розмірі 25000,00 грн. із легкового автомобіля, що є об'єктом оподаткування, з року випуску яких минуло не більше п'яти років та **середньоринкова вартість, яких становить понад 750 розмірів мінімальної заробітної плати встановленої законом на 01 січня податкового року.**

Таким чином, пункт 1 Проекту 3 потребує приведення до вимог статті 267 ПКУ.

Щодо Проекту 4

Пунктом 3 Проекту 4 встановлюються ставки єдиного податку для фізичних осіб – підприємців, а саме:

1) для першої групи платників єдиного податку встановити ставку у розмірі 8 відсотків розміру прожиткового мінімуму;

2) для другої групи платників єдиного податку встановити ставку у розмірі 18 відсотків розміру мінімальної заробітної плати.

Відповідно до пункту 293.1 статті 293 ПКУ ставки єдиного податку для платників **першої групи встановлюються у відсотках (фіксовані ставки) до розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб, встановленого законом на 1 січня податкового (звітного) року** (далі у цій главі - прожитковий мінімум), другої групи - **у відсотках (фіксовані ставки) до розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня податкового (звітного) року** (далі у цій главі - мінімальна заробітна плата).

Отже, пропонуємо внести редакційні правки до абзацу 1) пункту 3 Проекту 4, додавши до нього фразу, «для працездатних осіб, встановленого законом на 1 січня податкового (звітного) року»; до абзацу 2) пункту 3 – фразу «встановленої законом на 1 січня податкового (звітного) року».

Пунктом 4 Проекту 4 встановлено, що податковим (звітним) періодом для платників єдиного податку другої групи є календарний квартал.

Натомість, пунктом 294.1 статті 294 ПКУ **податковим (звітним) періодом для платників єдиного податку першої, другої та четвертої груп є календарний рік.**

Отже, пропонуємо привести пункт 4 Проекту до вимог пункту 294.1 статті 294 ПКУ.

Підсумовуючи наведене вище, проекти рішень потребують доопрацювання з метою приведення їх положень у відповідність до вимог чинного законодавства України.

Враховуючи вищевикладене, зазначені проекти рішень не узгоджується з вимогами статті 4 Закону, зокрема з принципом адекватності – відповідність форм та рівня державного регулювання господарських відносин потребі у вирішенні існуючої проблеми та ринковим вимогам з урахуванням усіх прийнятних альтернатив.

Щодо аналізів регуляторного впливу до Проектів 1, 2, 4 (далі – АРВ)

Надані АРВ не в повній мірі відповідають вимогам Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2014 № 308 «Про затвердження методик проведення аналізу впливу та відстеження результативності регуляторного акта» зі змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1151 (далі – Методика).

Так, у розділах I АРВ «Визначення проблеми», згідно з вимогами Методики, розробник повинен чітко визначити проблему, яку пропонується

розв'язати шляхом державного регулювання, визначити причини їх виникнення, оцінити важливість зазначених проблеми, зокрема навести дані у кількісному (грошовому) вимірі, що доводять факт існування проблем, характеризують їх масштаб, а також визначити основні групи, на які проблеми справляють вплив.

Водночас, розділами I Проектів 1, 2, 4 не визначено проблем, які передбачається розв'язати шляхом державного регулювання, не наведено жодних даних у числовій формі, які б обґрунтовували наявність проблем, їх масштаб та важливість, не охарактеризовано та не оцінено сфери, на яких проблема має найбільший негативний вплив. Зазначене, не узгоджується з вимогами статті 4 Закону, зокрема, з принципом доцільності – обґрунтована необхідність державного регулювання господарських відносин з метою вирішення існуючої проблеми.

При заповненні розділу III АРВ визначаються альтернативи вирішення проблем, однією з яких є «Залишення існуючої на даний момент ситуації без змін».

В АРВ до Проектів 1 та 4, в описі цієї альтернативи зазначено, що по закінченню 2017 року рішення про встановлення податку на території Листопадівської сільської ради на 2017 рік має бути скасовано як таке, що не пройшло регуляторну процедуру і не поширюється на подальші періоди. Платники податку залишаються без нормативного акта.

В АРВ до Проекту 2 зазначено, що по закінченню 2017 року рішення про встановлення податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, для об'єктів житлової і нежитлової нерухомості, будуть скасовані як такі, що не пройшли регуляторну процедуру і не поширюються на подальші періоди. їх дія буде розповсюджуватися на фізичних осіб - платників податку. Суб'єкти господарювання залишаються без нормативного акта.

Відповідно до підпункту 12.3.5 пункту 12.3 статті 12 ПКУ податок буде справлятися виходячи з норм ПКУ із застосуванням мінімальних ставок податку для суб'єктів господарювання у 2018 році, а фізичних осіб - платників податку у 2019 році, що суттєво погіршить надходження до місцевого бюджету протягом двох років.

Також, органи місцевого самоврядування, в рамках, визначених Бюджетним та Податковими кодексами України, мають до 15 липня кожного року прийняти та оприлюднити рішення про встановлення місцевих податків та зборів на наступний рік з визначенням обов'язкових елементів, встановлених положеннями ПКУ для відповідного місцевого податку чи збору.

У разі, якщо сільська, селищна, міська рада або рада об'єднаних територіальних громад, що створена згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, у встановлений термін не прийняла рішення про встановлення відповідних місцевих податків і зборів на наступний рік, такі податки справляються, виходячи з норм цього Кодексу, із застосуванням їх мінімальних ставок та без застосування відповідних коефіцієнтів, а плата за землю справляється із застосуванням ставок, які діяли до 31 грудня року, що передуює бюджетному періоду, в якому

планується застосування плати за землю (підпункт 12.3.5 пункту 12.3 статті 12 ПКУ)

Тобто, враховуючи норми Бюджетного та Податкового кодексів України, органи місцевого самоврядування мають щорічно (до 15 липня кожного року) переглядати розміри ставок місцевих податків та зборів, що справляються в установленому ПКУ порядку. Відповідні ставки будуть діяти лише протягом року, на який вони прийняті.

Таким чином, при розгляді зазначеної альтернативи в АРВ до проектів рішень не враховані всі вимоги ПКУ, а, відповідно, некоректно оцінено її вплив на платників податків.

При заповненні розділу III АРВ, розробник, описуючи вигоди та витрати для держави, громади та суб'єктів господарювання визначив мінімальний перелік вигод та витрат, обмежився виключно текстовим описом, не наведено жодних витрат суб'єктів господарювання, яких вони зазнають, як внаслідок впровадження проектів рішень, так і внаслідок застосування альтернативних способів досягнення цілей, що підтверджували б економічну доцільність обраного способу.

Водночас, при оцінці впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання у розділах III АРВ до Проектів 1 та 2 вказано, що регулювання поширюється виключно на суб'єктів малого та мікробізнесу (далі – СМП), але при наведенні значень кількості суб'єктів господарювання, які підпадають під дію регулювання не наведено посилання на джерело отримання цих даних.

Разом з тим, при визначенні кількості СМП неправильно визначено (АРВ до Проекту 1) або не визначено (АРВ до Проекту 2) питома вага груп у загальній їх кількості.

В АРВ до Проекту 4 взагалі не визначено суб'єктів господарювання, які підпадають під дію регулювання.

Окрім зазначеного, розробником не наведено алгоритм визначення запропонованих проектами рішень розмірів ставок відповідних податків.

У зв'язку з відсутністю всіх необхідних числових даних та розрахунків витрат, які понесуть суб'єкти господарювання в результаті прийняття проектів регуляторних актів, розробником не обґрунтовано, що запропоновані розміри ставок податків, які пропонується затвердити проектами рішень, є найбільш оптимальними для досягнення встановлених цілей.

Беручи до уваги те, що розробка проектів рішень спрямована на збільшення обсягу надходжень до місцевого бюджету, відсутність належних розрахунків витрат суб'єктів господарювання не дозволяє зробити висновок щодо забезпечення балансу інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави, а також об'єктивно оцінити, наскільки обраний розробником спосіб державного втручання відповідає проблемам, що потребують врегулювання, та наскільки його застосування буде ефективним для їх вирішення.

Таким чином, у зв'язку з неналежним опрацюванням вказаних розділів, розробником не доведено вибір оптимального альтернативного способу, як

передбачено вимогами розділу IV «Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей» додатку 1 до Методики.

Вищезазначене не узгоджується з вимогами статті 4 Закону, зокрема, з принципами збалансованості – забезпечення у регуляторній діяльності балансу інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави, та ефективності – забезпечення досягнення внаслідок дії регуляторного акта максимально можливих позитивних результатів за рахунок мінімально необхідних витрат ресурсів.

Крім того, при визначенні показників результативності регуляторного акту (розділ VIII АРВ) показники наведено на 2016 та 2017 рік. Однак, відповідно до вимог пункту 10 Методики прогностичні значення показників результативності регуляторного акту встановлюються протягом різних періодів після набрання чинності актом.

Некоректне визначення показників результативності регуляторного акту не дозволить оцінити досягнення цілей, а, відповідно, встановити на наступні бюджетні періоди ефективні ставки місцевих податків.

Розділами VII АРВ до проектів рішень визначається, що строк дії акта - до повторного відстеження (проводиться через один рік), з подальшим продовженням чи внесенням відповідних змін. Розділами IX АРВ до проектів рішень встановлено, що повторне відстеження результативності планується здійснити через 1 рік після набуття чинності регуляторним актом.

Однак, **органи місцевого самоврядування, в рамках, визначених Бюджетним та Податковими кодексами України, мають до 15 липня кожного року прийняти та оприлюднити рішення про встановлення місцевих податків та зборів на наступний рік.**

Виходячи із норм пункту 5 статті 2 та частини першої статті 3 Бюджетного кодексу України **бюджетний період для всіх бюджетів, що складають бюджетну систему України (однією із складових якої є бюджети місцевого самоврядування), становить один календарний рік, що починається 1 січня кожного року і закінчується 31 грудня того ж року.**

Таким чином, строк дії проекту рішення – 1 рік.

У цьому випадку, відповідно до вимог статті 10 Закону, періодичні відстеження результативності не здійснюються, а повторне відстеження результативності здійснюється за три місяці до дня закінчення визначеного строку, якщо інше не встановлено рішенням регуляторного органу, який прийняв цей акт, але не пізніше дня закінчення визначеного строку.

Крім того, дія проектів рішень поширюється виключно на СМП. Відповідно до вимог абзацу 2 пункту VI Методики, якщо питома вага суб'єктів малого підприємництва (малих та мікропідприємств разом) у загальній кількості суб'єктів господарювання, на яких поширюється регулювання, перевищує 10 відсотків, необхідно здійснити розрахунок витрат на запровадження державного регулювання для суб'єктів малого підприємництва згідно з додатком 4 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта.

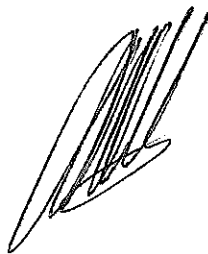
Натомість, в АРВ до проектів рішень розрахунків витрат на запровадження державного регулювання для суб'єктів малого підприємництва (Тест малого підприємництва) не проведено.

Таким чином, АРВ потребує доопрацювання з метою приведення його у відповідність до вимог ПКУ, Закону та Методики.

Підсумовуючи наведене вище, пропонуємо привести проекти рішень Листопадівської сільської ради Новомиргородського району Кіровоградської області «Про встановлення податку на нерухоме майно по Листопадівській сільській раді на 2018 рік», «Про встановлення ставок земельного податку, пільг з його сплати та розміру орендної плати на 2018 рік», «Про встановлення транспортного податку на території Листопадівської сільської ради на 2018 рік», «Про затвердження ставок єдиного податку для першої та другої групи фізичних осіб - підприємців на 2018 рік» у відповідність до вимог чинного законодавства України з урахуванням наданих вище зауважень та пропозицій, а аналізу їх регуляторного впливу – до вимог постанови Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 «Про затвердження методик проведення аналізу впливу та відстеження результативності регуляторного акта» зі змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1151, з метою всебічного обґрунтування впровадження даного проекту регуляторного акта.

Про результати розгляду цього листа просимо поінформувати Державну регуляторну службу України у встановленому законодавством порядку.

**В.о. Голови Державної
регуляторної служби України**

В.П. Загородній